

Rynek otwartych funduszy emerytalnych 2008

Spis treści

Najważniejsze informacje	3
Efektywność działalności inwestycyjnej OFE.....	4
Ustawowe stopy zwrotu	5
Składki	6
Aktywa netto	7
Dekompozycja przyrostu aktywów netto	8
Portfel inwestycyjny	9
Rachunki członków	10
Liczba członków	11
Transfery	12
Losowania	13
Wyniki finansowe OFE.....	14
Kapitały własne PTE.....	15
Wyniki finansowe PTE	16

Najważniejsze informacje

Rynek w liczbach

- 13,8 mln - liczba członków otwartych funduszy emerytalnych (OFE),
- 20,9 mld zł - wartość składek przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), 17,7% więcej niż przed rokiem,
- 138,3 mld zł - wartość aktywów netto OFE, 1,3% mniej niż rok wcześniej,
- -21,1 mld zł - wynik finansowy OFE, najslabszy w historii,
- -14,3% - średnia zmiana wartości jednostki rozrachunkowej.

Zmiany na rynku

- Nastąpiła finalizacja zawartej jeszcze w 2007 roku umowy dotyczącej połączenia AEGON PTE S.A. i PTE Skarbiec-Emerytura S.A. Z końcem I półrocza 2008 roku zlikwidowane zostało PTE Skarbiec-Emerytura S.A., natomiast aktywa OFE Skarbiec-Emerytura zostały przejęte przez AEGON OFE 7 listopada 2008 roku.
- OFE DOM i PTE DOM S.A. zmieniły nazwę na OFE WARTA i PTE WARTA S.A.
- ING Nationale-Nederlanden Polska OFE oraz ING Nationale-Nederlanden PTE S.A. zmieniły nazwę na ING OFE oraz ING PTE S.A.

Otoczenie rynkowe

- Rok 2008 przyniósł nasilenie dekonjunktury na światowych rynkach finansowych, a w tym także w Polsce. Dynamiczne spadki kursów na rynku akcji, które zaczęły się jeszcze w roku 2007, znalazły swoje odzwierciedlenie w słabych wynikach funduszy emerytalnych.

Efektywność działalności inwestycyjnej OFE

Wartości jednostek
spadły średnio
o 14,3%

W roku 2008 wartości jednostek rozrachunkowych spadły średnio o 14,3%. Rok wcześniej wartości jednostek OFE wzrosły średnio o 6,2%, dwa lata wcześniej o 16%. Tak wyraźne obniżenie wyników inwestycyjnych funduszy emerytalnych w roku 2008 to skutek kryzysu na rynkach finansowych, który zaczął się już w roku 2007, a w kolejnym roku przybrał na sile.

Różnica w rocznej stopie zwrotu między najlepszym w zestawieniu OFE Allianz Polska a najsłabszym OFE Polsat wyniosła blisko 6 punktów proc. Rok wcześniej stopy zwrotu funduszy zawierały się w przedziale o rozpiętości 4,9 punktu proc.

Tabela 1. Wartości jednostek rozrachunkowych OFE (zł)

OFE	2007-12-31	2008-12-31	Stopa zwrotu (%)
AEGON	27,62	23,96	-13,3
AIG	26,94	23,24	-13,7
Allianz Polska	26,12	23,00	-11,9
AXA	27,66	24,19	-12,5
Bankowy	26,94	23,26	-13,7
Commercial Union BPH CU WBK	28,50	24,15	-15,3
Generali	29,12	25,25	-13,3
ING	30,19	25,80	-14,5
Nordea	28,58	24,88	-12,9
Pekao	27,15	23,22	-14,5
Pocztylion	26,01	22,74	-12,6
Polsat	30,65	25,17	-17,9
PZU „Złota Jesień”	28,63	24,58	-14,1
Skarbiec-Emerytura	26,60	-	-
WARTA	28,76	24,67	-14,2
Średnia ważona			-14,3

Źródło: OFE

Wyniki dwóch
największych OFE
poniżej średniej

Drugi rok z rzędu najgorszy wynik inwestycyjny uzyskał OFE Polsat. Wyniki pozostałych funduszy różnią się od siebie stosunkowo niewiele. Wyniki powyżej średniej uzyskało 10 funduszy. Na koniec 2008 roku wartości jednostek rozrachunkowych OFE zawierały się w przedziale od 22,74 do 25,80 zł. Oznacza to, że w ciągu swej ponad dziewięcioletniej działalności fundusze osiągnęły nominalne stopy zwrotu z przedziału 127-158%.

Ustawowe stopy zwrotu

Trzyletnie średnie
ważone stopy zwrotu
OFE wyliczane w roku
2008 wyniosły 31,5%
oraz 12,6%

W roku 2008 podobnie jak w poprzednich latach KNF dwukrotnie wyliczyła ustawowe stopy zwrotu na podstawie danych z końca marca i września, obejmujących okres poprzedzających 36 miesięcy.

Średnie ustawowe stopy zwrotu, wyliczone w roku 2008 wyniosły: w marcu prawie 31,5% i we wrześniu ponad 12,5%. Wszystkie OFE osiągnęły wyniki lepsze niż minimalna wymagana stopa zwrotu, a więc w żadnym z nich nie wystąpił niedobór.

Tabela 2. Stopy zwrotu OFE (%)

OFE	2005-03-31 2008-03-31	W skali roku	2005-09-30 2008-09-30	W skali roku
AEGON	28,830	8,8	11,563	3,7
AIG	34,197	10,3	13,925	4,4
Allianz Polska	29,257	8,9	13,671	4,4
AXA	30,671	9,3	13,649	4,4
Bankowy	25,917	8,0	8,196	2,7
Commercial Union BPH CU WBK	31,068	9,4	11,579	3,7
Generali	33,638	10,1	16,637	5,3
ING	31,267	9,5	10,710	3,4
Nordea	29,084	8,9	11,316	3,6
Pekao	35,242	10,6	17,944	5,7
Pocztalion	32,541	9,8	14,114	4,5
Polsat	34,280	10,3	16,766	5,3
PZU „Złota Jesień”	31,864	9,7	12,153	3,9
Skarbiec-Emerytura	32,844	9,9	15,074	4,8
WARTA	29,882	9,1	10,796	3,5
Średnia ważona stopa zwrotu	31,481	9,6	12,576	4,0
Minimalna stopa zwrotu	15,741		6,288	

Źródło: KNF

Wyniki inwestycyjne
OFE są mniej
zróżnicowane niż
funduszy
inwestycyjnych
stabilnego wzrostu

W porównaniu do podobnych instytucji (np. funduszy inwestycyjnych stabilnego wzrostu) wyniki inwestycyjne poszczególnych funduszy emerytalnych cechowało stosunkowo niskie zróżnicowanie. Różnica między najlepszym a najgorszym funduszem nieznacznie przekraczała 10 punktów proc. na przestrzeni trzech lat.

W wyliczeniach trzyletnich stóp zwrotu widać coraz wyraźniej negatywne skutki wydarzeń na rynkach finansowych, które rozpoczęły się w roku 2007. Uzyskane wyniki inwestycyjne są najslabsze w dotychczasowej historii otwartych funduszy emerytalnych w Polsce.

Składki

W roku 2008 ZUS przekazał do OFE składki o wartości 20,9 mld zł

W roku 2008 do otwartych funduszy emerytalnych trafiło łącznie 20,9 mld zł składek, czyli o 3,1 mld zł więcej niż rok wcześniej.

W roku 2008 w skali rynku przyrost wartości przekazanych składek wyniósł 17,7%. Zwiększony przyrost wartości składek jest skutkiem rosnących wynagrodzeń oraz zwiększającej się liczby osób odprowadzających składki na ubezpieczenie emerytalne. Przyrost ten rozłożył się nierównomiernie pomiędzy poszczególne OFE. O 30,2% wzrosła wartość składek, jakie ZUS przekazał do OFE Polsat. Wysokie, na tle rynku, wzrosty wartości składek odnotowano także w Generali OFE oraz Pekao OFE.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że największe względne przyrosty wartości składek odnotowano w tych funduszach, które biorą udział w losowaniach członków.

Tabela 3. Składki przekazane do OFE (mln zł)

OFE	2007	2008	Zmiana (%)
AEGON	383,6	473,0	23,3
AIG	1 454,9	1 675,0	15,1
Allianz Polska	426,8	526,0	23,2
AXA	790,0	973,2	23,2
Bankowy	556,4	629,0	13,1
Commercial Union BPH CU WBK	4 457,5	5 116,5	14,8
Generali	637,8	826,1	29,5
ING	4 319,7	5 197,7	20,3
Nordea	685,5	783,3	14,3
Pekao	305,2	393,2	28,8
Pocztylion	403,1	476,8	18,3
Polsat	226,7	295,3	30,2
PZU „Złota Jesień”	2 355,6	2 769,5	17,6
Skarbiec-Emerytura	435,9	417,6*	-4,2*
WARTA	304,4	337,3	10,8
Razem	17 743,2	20 889,4	17,7

Źródło: ZUS

*wg danych do 6 listopada 2008 roku

Zanim składki zostaną zapisane na rachunkach członków, PTE pobierają należne sobie opłaty. W roku 2008 łączna suma takich opłat wyniosła 1,26 mld zł. Konta członków zostały więc zasilone składkami w wysokości 19,6 mld zł.

Aktywa netto

Na koniec 2008 roku OFE miały 138,3 mld zł aktywów netto

Otwarte fundusze emerytalne dysponowały na koniec 2008 roku aktywami netto o wartości ponad 138 mld zł, co oznacza spadek o blisko 1,8 mld zł (prawie 1,3%) w ciągu poprzednich 12 miesięcy.

Skala zmian była mniej zróżnicowana niż w latach poprzednich. Największy przyrost aktywów netto (ponad 100%) zanotowano w AEGON OFE, ale było to skutkiem przejęcia, w listopadzie 2008 roku, aktywów OFE Skarbiec-Emerytura.

Przyrost aktywów netto odnotowało 6 funduszy, a w przypadku 8 funduszy aktywa netto spadły w ciągu 12 miesięcy.

Tabela 4. Aktywa netto OFE (mln zł)

OFE	2007-12-31	2008-12-31	Zmiana (%)
AEGON	2 945,3	5 897,3	100,2
AIG	11 467,6	11 116,8	-3,1
Allianz Polska	3 458,5	3 644,8	5,4
AXA	6 194,1	6 557,6	5,9
Bankowy	4 274,6	4 030,4	-5,7
Commercial Union BPH CU WBK	37 324,0	36 116,9	-3,2
Generali	5 264,5	5 476,0	4,0
ING	32 870,2	33 058,4	0,6
Nordea	4 950,6	5 122,8	3,5
Pekao	2 245,2	2 218,3	-1,2
Pocztylion	2 826,1	2 777,5	-1,7
Polsat	1 276,2	1 243,6	-2,6
PZU „Złota Jesień”	19 301,4	18 952,3	-1,8
Skarbiec-Emerytura	3 547,5	-	-
WARTA	2 085,2	2 048,5	-1,8
Suma	140 030,9	138 261,4	-1,3

Źródło: OFE

Wartość aktywów netto w najmniejszym OFE wyniosła ponad 1,2 mld zł

Na koniec 2008 roku najmniejszy fundusz (OFE Polsat) dysponował aktywami netto na poziomie ponad 1,2 mld zł, gdy w tym czasie największy podmiot (Commercial Union OFE BPH CU WBK) wykazywał aktywa netto o wartości 29-krotnie większej.

Dekompozycja zmiany wartości aktywów netto

W roku 2008 aktywa netto OFE spały o 1,8 mld zł

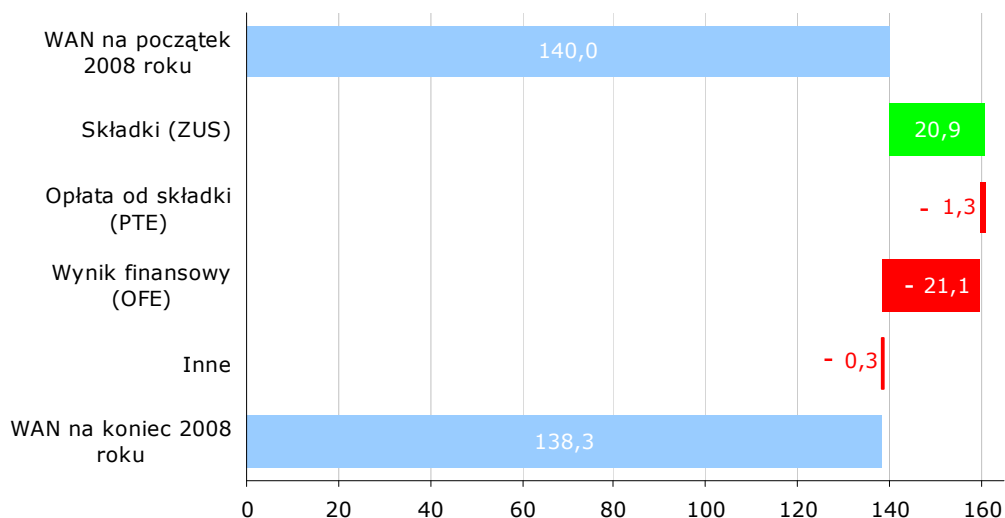
W roku 2008 aktywa netto OFE spadły o 1,8 mld zł. Spadek ten nastąpił pomimo rekordowo wysokich składek przekazanych w tym okresie przez ZUS. Przyczyna obniżenia się wartości aktywów netto otwartych funduszy emerytalnych tkwi w wysokich stratach poniesionych przez fundusze w roku 2008.

W roku 2008 z tytułu składek OFE otrzymały 20,9 mld zł. Tradycyjnie już kwoty składek w kolejnych latach są coraz większe.

W roku 2008 fundusze emerytalne odnotowały po raz pierwszy w swej historii ujemny wynik finansowy netto na poziomie 21,1 mld zł.

Istotną pozycją nieuwzględnianą w wynikach finansowych OFE są opłaty, które pobierają towarzystwa emerytalne od wpłacanych składek. W roku 2008 z tego tytułu do PTE trafiło 1,3 mld zł.

Rysunek 1. Dekompozycja zmiany wartości aktywów netto OFE (mld zł)

Źródło: OFE, ZUS, obliczenia własne

Po uwzględnieniu pobranych przez PTE opłat od składek, na rachunki członków OFE trafiło 19,6 mld zł. Był to jedyny składnik przepływów na rachunkach OFE, który podnosił wartość aktywów funduszy. Napływ składek nie zrównoważył jednak skutków pogarszającej się sytuacji na rynku finansowym, która zdecydowanie negatywnie wpłynęła na efektywność inwestycyjną OFE. Rok 2008 był zdecydowanie najgorszy pod względem inwestycyjnym w dotychczasowej historii kapitałowego systemu emerytalnego w Polsce.

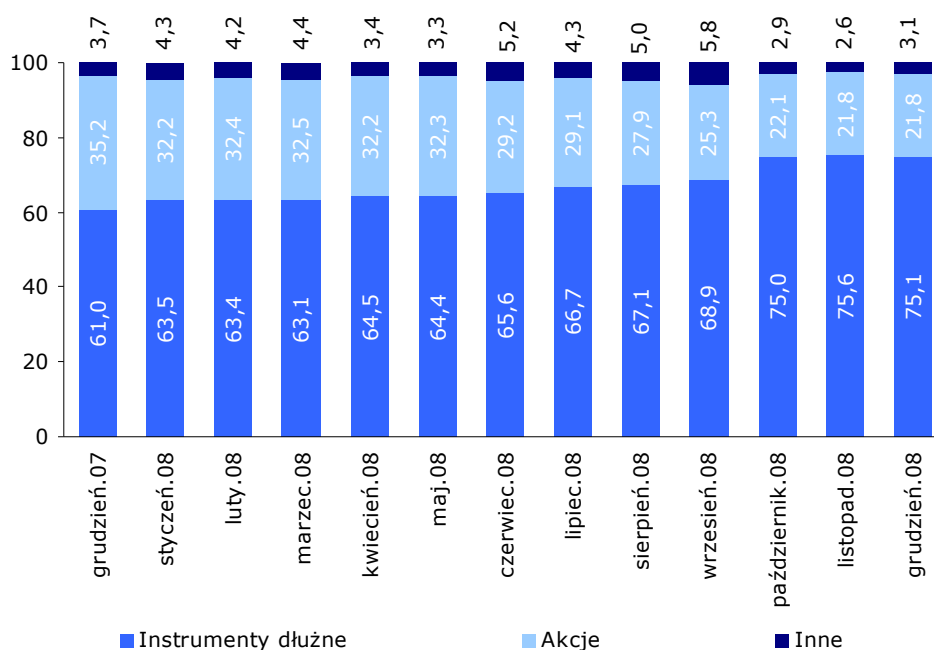
Portfel inwestycyjny

W roku 2008 struktura portfela OFE zmieniała się dynamicznie

W roku 2008 struktura portfela inwestycyjnego OFE podlegała dość wyraźnym zmianom: wraz z postępującymi spadkami na rynku instrumentów udziałowych, OFE systematycznie zwiększały swoje zaangażowanie na rynku instrumentów dłużnych. W konsekwencji w ciągu 12 miesięcy udział akcji w portfelach OFE spadł z ponad 35% do niespełna 22%, porównywalne poziomy zaangażowania na rynku udziałowym występowały w portfelach funduszy tylko na początku ich funkcjonowania, kiedy rozpoczynano prowadzenie aktywności inwestycyjnej i rozpoczynano wdrażanie całościowych strategii.

Strategię redukcji zaangażowania w instrumenty udziałowe stosowały zgodnie niemal wszystkie otwarte fundusze emerytalne. Tylko OFE Polsat praktycznie w całym roku utrzymywał swoje zaangażowanie w tej klasie aktywów na bardzo wysokim poziomie, przekraczającym 35% wartości portfela. Taka strategia w roku 2008 przyniosła funduszowi najniższą stopę zwrotu na rynku.

Rysunek 2. Struktura portfela inwestycyjnego OFE (%)

Źródło: OFE

Należy zauważyć, że pod koniec 2008 roku rozpoczął się cykl obniżek podstawowych stóp procentowych NBP, co podniosło wycenę lokat w instrumenty o stałym oprocentowaniu, znajdujących się w portfelach funduszy.

Rachunki członków

Na koniec grudnia 2008 roku OFE prowadziły ponad 14,3 mln rachunków

Liczba rachunków prowadzonych przez otwarte fundusze emerytalne na koniec grudnia 2008 roku była wyższa niż na koniec 2007 roku o 721 tys. i przekroczyła poziom 14,3 mln. W skali rynku przełożyło się to na wzrost liczby rachunków o 5,3%.

Tabela 5. Rachunki prowadzone przez OFE

OFE	2007-12-31	2008-12-31	Zmiana (%)
AEGON	363 224	799 132	120,0
AIG	1 094 418	1 141 577	4,3
Allianz Polska	342 485	374 683	9,4
AXA	687 261	684 022	-0,5
Bankowy	473 883	467 596	-1,3
Commercial Union BPH CU WBK	2 778 511	2 931 204	5,5
Generali	573 234	649 857	13,4
ING	2 647 994	2 869 598	8,4
Nordea	777 553	830 836	6,9
Pekao	305 681	351 701	15,1
Pocztylion	486 748	509 929	4,8
Polsat	302 925	330 604	9,1
PZU „Złota Jesień”	2 011 147	2 082 205	3,5
Skarbiec-Emerytura	459 769	-	-
WARTA	338 992	341 794	0,8
Razem	13 643 825	14 364 738	5,3

Źródło: OFE

Większość funduszy emerytalnych odnotowała wzrost liczby rachunków. Największy przyrost wystąpił w AEGON OFE, ale związane to było z przejściem aktywów i członków OFE Skarbiec-Emerytura. Poza tym największe wzrosty wystąpiły w Pekao OFE i Generali OFE, gdzie przyrosty w roku 2008 wyniosły 13-15%.

Spadek liczby rachunków odnotowały AXA OFE i Bankowy OFE. W przypadku AXA OFE dokonano weryfikacji zasad ewidencji członków w celu ograniczenia liczby tzw. martwych rachunków, czyli takich na które nie wpłynęła żadna składka – w roku 2008 z tego tytułu zamknięto ponad 84 tys. rachunków.

Liczba członków

W grudniu 2008 roku OFE miały 13,8 mln członków

Oprócz rejestrów rachunków, którymi dysponują otwarte fundusze emerytalne, ZUS prowadzi niezależnie ewidencję członków. Według ZUS, na koniec grudnia 2008 roku do OFE należało łącznie ponad 13,8 mln członków. W porównaniu z końcem roku 2007 oznacza to wzrost o 690 tys.

W ujęciu względnym przyrost liczby członków w roku 2008 wyniósł 5,3%, ale podobnie jak w latach poprzednich obserwowano znaczne zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi funduszami.

Tabela 6. Liczba członków OFE

OFE	2007-12-31	2008-12-31	Zmiana (%)
AEGON	351 050	770 268	119,4
AIG	1 070 319	1 113 209	4,0
Allianz Polska	327 001	354 721	8,5
AXA	608 538	680 188	11,8
Bankowy	445 941	436 522	-2,1
Commercial Union BPH CU WBK	2 725 239	2 859 620	4,9
Generali	538 874	605 920	12,4
ING	2 591 613	2 787 715	7,6
Nordea	731 651	776 365	6,1
Pekao	291 799	333 944	14,4
Pocztylion	431 409	445 514	3,3
Polsat	301 267	328 317	9,0
PZU „Złota Jesień”	1 959 058	2 018 066	3,0
Skarbiec-Emerytura	446 440	-	-
WARTA	313 882	313 437	-0,1
Razem	13 134 081	13 823 806	5,3

Źródło: ZUS

W roku 2008 w zestawieniu OFE o największych przyrostach liczby członków przewodził AEGON OFE, jak już wspomniano wcześniej był to skutek przejęcia aktywów i członków innego funduszu. Pomijając te nadzwyczajne okoliczności, pozytywnie na tle rynku wypadły: Pekao OFE, Generali OFE i AXA OFE, w których nastąpił dwucyfrowy przyrost liczby członków.

Dwa fundusze odnotowały w roku 2008 niewielki spadek liczby członków.

Transfery

W roku 2008 ponad 451 tys. członków zmieniło fundusz emerytalny

W roku 2008 liczba transferów członków między poszczególnymi funduszami ukształtowała się na poziomie istotnie wyższym niż w roku 2007, przekraczając w ciągu całego roku 451 tys. osób. Oznacza to, że w przybliżeniu co 30 członek dokonał zmiany otwartego funduszu emerytalnego.

Tabela 7. Zmiany członkostwa w roku 2008

OFE	Przystępujący do funduszu	Opuszczający fundusz	Saldo
AEGON	10 272	44 080	-33 808
AIG	26 483	42 639	-16 156
Allianz Polska	25 558	15 495	10 063
AXA	74 267	30 708	43 559
Bankowy	15 736	30 300	-14 564
Commercial Union BPH CU WBK	56 794	48 562	8 232
Generali	32 993	16 954	16 039
ING	83 625	42 730	40 895
Nordea	38 418	43 198	-4 780
Pekao	3 163	8 080	-4 917
Pocztylion	4591	18 772	-14 181
Polsat	340	10 937	-10 597
PZU „Złota Jesień”	47 590	51 453	-3 863
Skarbiec-Emerytura	17 251	30 512	-13 261
WARTA	13 989	16 650	-2 661
Razem	451 070	451 070	0

Źródło: ZUS, KDPW

W roku 2008 w drodze transferów najwięcej członków pozyskał ING OFE (prawie 84 tys.). Uwzględniając liczbę członków, którzy opuścili ten fundusz końcowe dodatnie saldo transferowe wyniosło prawie 41 tys., co jest jednym z lepszych wyników na rynku w roku 2008.

Najlepsze saldo transferowe odnotował AXA OFE – ponad 43,5 tys. osób, zaś najgorsze AEGON OFE -33,8 tys. osób.

Większość OFE ma ujemne saldo transferowe

Warto zaznaczyć, że większość OFE miała ujemne saldo transferowe, co oznacza, że albo fundusze te są pasywne na polu akwizycji albo ich działania w tym zakresie są nieskuteczne.

Losowania

Umowa z OFE powinna zostać zawarta w ciągu 7 dni od wystąpienia obowiązku ubezpieczenia emerytalnego

ZUS przydziela nowych członków do otwartych funduszy emerytalnych spośród osób, które nie przystąpiły do żadnego funduszu, mimo obowiązku zawarcia umowy z wybranym funduszem w ciągu siedmiu dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia emerytalnego.

Według obecnie obowiązujących przepisów w losowaniu biorą udział tylko te fundusze, które w dwóch ostatnich okresach rozliczeniowych uzyskały stopy zwrotu wyższe niż odpowiednie średnie ważone stopy zwrotu wszystkich funduszy, a ich aktywa netto nie przekraczają 10% sumy aktywów netto wszystkich funduszy. Udziały w puli osób losowanych są równe dla wszystkich funduszy spełniających te warunki. ZUS przeprowadza losowania w ostatnim dniu roboczym stycznia i lipca każdego roku.

Tabela 8. Osoby uzyskujące członkostwo w wyniku losowania

OFE	Liczba członków OFE z losowania 2008-01-31	Liczba członków OFE z losowania 2008-07-31
AEGON	-	-
AIG	24 980	13 886
Allianz Polska	-	-
AXA	-	-
Bankowy	-	-
Commercial Union BPH CU WBK	-	-
Generali	24 980	13 887
ING	-	-
Nordea	-	-
Pekao	24 980	13 886
Pocztylion	-	-
Polsat	24 980	13 886
PZU „Złota Jesień”	-	-
Skarbiec-Emerytura	-	-
WARTA	-	-
Razem	99 920	55 545

Źródło: ZUS

W roku 2008 w wyniku losowania członkami OFE zostało 155,5 tys. osób

W dwóch losowaniach, jakie przeprowadzono w roku 2008 członkostwo w otwartych funduszach emerytalnych uzyskało prawie 155,5 tys. osób. To o ponad 1/3 mniej niż rok wcześniej. Oznacza, to że spadła liczba osób wkraczających po raz pierwszy na rynek pracy, która nie wykazuje aktywności w zakresie zabezpieczenia swoich interesów emerytalnych. Nie bez znaczenie był także wzrost aktywności akwizycyjnej na rynku emerytalnym.

W każdym z losowań brały udział po cztery fundusze.

Wyniki finansowe OFE

W roku 2008
fundusze emerytalne
poniosły
21,1 mld zł strat

Łączny wynik finansowy netto otwartych funduszy emerytalnych w roku 2008 osiągnął poziom – 21,1 mld zł. Pierwszy raz w historii OFE zamknęły rok stratą.

Pogorszenie wyników to efekt kryzysu na rynkach finansowych. Pierwsze jego skutki było widać już w II połowie 2007 roku, ale wynik finansowy za cały ten rok był jeszcze dodatni. Rok 2008 to czas systematycznie spadających notowań instrumentów udziałowych. Strat z rynku akcji nie udało się skompensować zyskami z rynku obligacji.

Tabela 9. Wyniki finansowe OFE (mln zł)

OFE	2007	2008	Zmiana (%)
AEGON	155,2	-313,7	-302,1
AIG	674,4	-1 663,2	-346,6
Allianz Polska	184,3	-440,8	-339,1
AXA	298,0	-837,9	-381,2
Bankowy	118,4	-606,8	-612,7
Commercial Union BPH CU WBK	2 166,8	-5 997,7	-376,8
Generali	239,6	-753,1	-414,3
ING	1 346,9	-5 099,2	-478,6
Nordea	219,7	-681,9	-410,4
Pekao	124,4	-344,7	-377,0
Pocztylion	100,5	-373,2	-471,5
Polsat	14,0	-248,0	-1 866,3
PZU „Złota Jesień”	1 085,4	-2 854,2	-363,0
Skarbiec-Emerytura	210,5	-546,9*	-359,8*
WARTA	67,7	-311,8	-560,8
Razem	7 005,8	-21 073,3	-400,8

Źródło: OFE

* wg danych z 6 listopada 2008 roku

Uzyskane przez OFE stopy zwrotu były dość zbliżone, a więc wartość strat poniesionych przez poszczególne fundusze była ściśle powiązana z wartością zarządzanych aktywów.

Należy podkreślić, że mimo znacznych strat poniesionych w roku 2008, zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy OFE od początku działalności był nadal dodatni, a na koniec 2008 roku wyniósł 27,6 mld. Była to kwota, o jaką powiększone zostały środki wpłacone przez członków do OFE w latach 1999-2008.

Kapitały własne PTE

Na koniec grudnia 2008 roku kapitały własne PTE wynosiły ponad 3 mld zł

Wartość kapitałów własnych powszechnych towarzystw emerytalnych na koniec grudnia 2008 roku przekroczyła poziom 3 mld zł i wzrosła o 1/4 w porównaniu do analogicznego momentu roku poprzedniego. Kapitały własne PTE rosną głównie za sprawą dodatnich wyników finansowych towarzystw.

Tabela 10. Kapitały własne PTE (mln zł)

PTE	2007-12-31	2008-12-31	Zmiana (%)
AEGON	106,1	598,8	464,4
AIG	246,0	297,7	21,0
Allianz Polska	123,0	137,8	94,3
AXA	162,1	153,2	-5,5
Bankowy	174,2	200,9	15,4
Commercial Union BPH CU WBK	369,2	367,3	-0,5
Generali	181,2	201,6	11,2
ING	486,0	539,2	10,9
Nordea	33,0	34,3	3,9
Pekao Pioneer	50,7	54,8	8,0
Pocztylion-Arka	41,9	49,4	18,0
POLSAT	52,4	69,3	32,2
PZU	303,4	312,2	2,9
Skarbiec-Emerytura	154,4	163,8	6,1
WARTA	35,3	37,1	5,1
Razem	2 457,8	3 053,6	24,2

Źródło: PTE

Największe kapitały własne posiada AEGON PTE S.A.

Kapitałem własnym o najwyższej wartości dysponowało AEGON PTE S.A. (prawie 599 mln zł). Wysokość ta wynika z przekształceń związanych z połączeniem z PTE Skarbiec-Emerytura S.A. Porównywalny poziom kapitału własnego (539 mln zł) posiada ING PTE S.A. Kapitały pięciu innych towarzystw utrzymywane były na poziomie przekraczającym 200 mln zł.

Najniższy poziom kapitału własnego występuje w Nordea PTE S.A. oraz PTE WARTA S.A. W bilansach tych towarzystw wykazano wartość kapitału własnego w wysokości odpowiednio 34,3 i 37,1 mln zł.

Warte podkreślenia jest to, że kapitały własne większości PTE wzrosły w roku 2008, nieznacznemu zmniejszeniu (o 5,5%) uległ tylko kapitał własny w AXA PTE S.A. oraz Commercial Union PTE BPH CU WBK S.A. (o 0,5%).

Wyniki finansowe PTE

Rok 2008 przyniósł PTE 740 mln zł zysku Na koniec grudnia 2008 roku suma wyników finansowych wszystkich towarzystw przekroczyła poziom 740 mln zł. W roku 2007 towarzystwa emerytalne zarobiły niespełna 702 mln zł. Oznacza to wzrost o 5,5%.

W roku 2008 tylko AXA PTE S.A. odnotowało stratę, ale wynikało to z intensywnej i kosztownej kampanii akwizycyjnej tego podmiotu. Większość PTE poprawiła swoje wyniki finansowe w porównaniu do lat ubiegłych. W zestawieniu uwzględniono wynik finansowy PTE Skarbiec-Emerytura S.A. według stanu na 30 czerwca 2008 roku, czyli dzień w którym zakończyła się jego likwidacja w związku z połączeniem z innym towarzystwem.

Tabela 11. Wyniki finansowe PTE (mln zł)

PTE	2007	2008	Zmiana (%)
AEGON	19,8	16,0	-19,2
AIG	49,4	77,8	57,5
Allianz Polska	13,4	14,8	10,4
AXA	3,6	-8,9	-347,2
Bankowy	26,1	25,0	-4,2
Commercial Union BPH CU WBK	186,5	184,6	-1,0
Generali	16,1	20,0	24,2
ING	208,1	237,7	14,2
Nordea	8,4	1,3	-84,5
Pekao Pioneer	13,5	16,5	22,2
Pocztylion-Arka	13,5	19,7	45,9
POLSAT	15,2	16,8	10,5
PZU	102,0	107,7	5,6
Skarbiec-Emerytura	17,2	9,4*	-45,3*
WARTA	9,0	1,8	-80,0
Razem	701,8	740,3	5,5

Źródło: PTE

*wg danych z 30 czerwca 2008 roku

Największe przychody PTE pochodzą z opłat od składek i opłat za zarządzanie

Po stronie przychodowej najważniejszymi pozycjami w rachunku zysków i strat PTE są przychody z tytułu opłaty od składki oraz przychody z tytułu opłaty za zarządzanie. Warto podkreślić, że znaczenie przychodów z tytułu opłaty za zarządzanie systematycznie zwiększa się wraz ze wzrostem wartości aktywów OFE. Wśród przychodów PTE nabiera znaczenia rachunek premiowy, z którego środki trafiają do towarzystw w wysokości zależnej od wyników osiągniętych przez OFE.

W roku 2008 po stronie kosztów największą pozycją były koszty akwizycji, łącznie stanowiły one blisko 1/3 wszystkich kosztów związanych z zarządzaniem OFE.